

Luomu 2.0

Suomen kansallinen luomustrategia

Kommenttipuheenvuoro 23.3.

Toiminnanjohtaja Aura Lamminparras
Pro Luomu ry

”Luomuala tarvitsee entistä vahvempaa panostusta tutkimukseen, tuotantoon, jalostukseen, markkinointiin ja vientiponnistuksiin. Luomua kehitetään arvioinnin mukaan varovaisin ottein. Luomuun liittyy **suuri potentiaali, jota ei ole osattu hyödyntää** riittävän hyvin.”

Lisää luomua! -ohjelman arviointi 2018

Lainaus on luonnoksesta: Suomen kansallinen luomustrategia vuoteen 2030

LUOMULLA ON MERKITYSTÄ

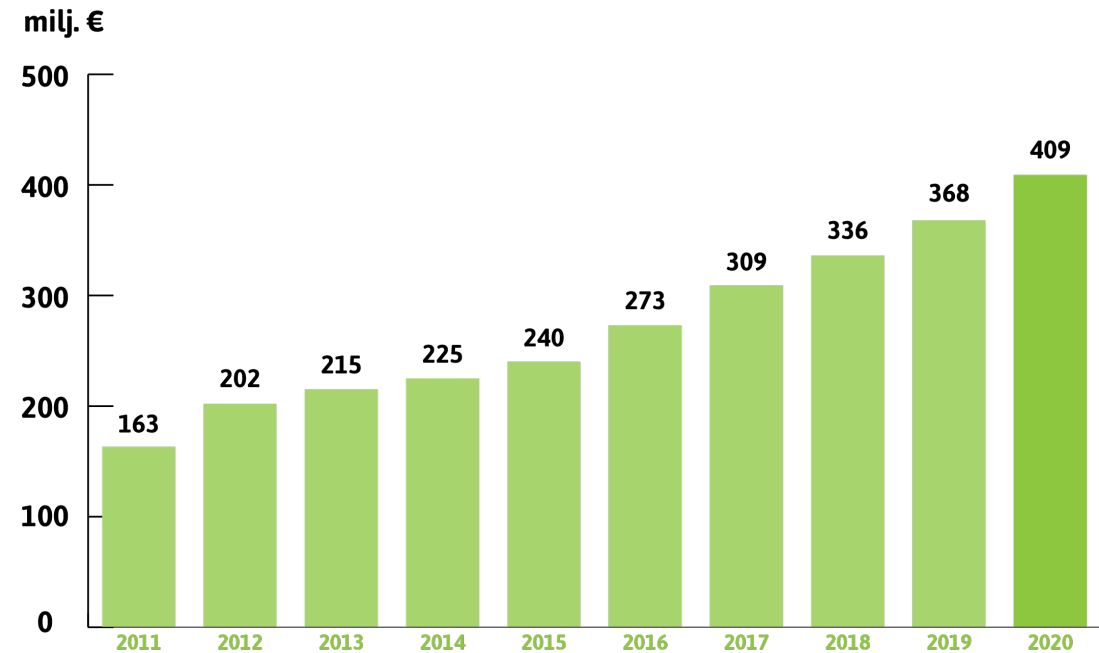
- Luomuohjelma on tärkeä strateginen kehittämisohjelma, joka onnistuessaan lisää koko alan luottamusta luomun kehitykseen ja rohkaisee toimenpiteisiin.

1. Luomu on tärkeä osa elintarvikesektoria ja sillä on paljon potentiaalia
2. Luomulle on kasvavaa kysyntää niin kotimaassa kuin vientimarkkinoilla
3. Luomu edistää kestäväää ruokajärjestelmää

LUOMU KASVAA VAHVASTI

- Luomun myynti yli kaksinkertaistui 2010-luvun aikana.
- Vuonna 2020 luomua myytiin vähittäiskaupoissa 409 miljoonalla eurolla, kasvua vuodesta 2019 oli 9,7 %.

LUOMU KASVAA VAHVASTI

- Luomun markkinaosuus pt-kaupassa on 2,6%
- Tämä EI kuitenkaan tarkoita, että luomun merkitys olisi vähäinen.
- Markkinaosuus vaihtelee suuresti eri tuoteryhmissä.

Tuoteryhmät	luomua (arvosta)
Lastenruuat	24 %
Kananmunat	21 %
Kasviöljyt	18 %
Hiutaleet ja suurimot	14 %
Jauhot	9,5 %
Kahvi ja tee	8 %
Mehut ja mehukeitot	8 %
Hedelmät	7 %
Vihannekset	5,5 %
Maito	4,5 %
Kasvijuomat	4,5 %
Tuore liha	1,8 %
Panimojuomat	1,4 %
Tuoreet leipomotuotteet	0,4 %
Tuoreet lihavalmisteet	0,3 %

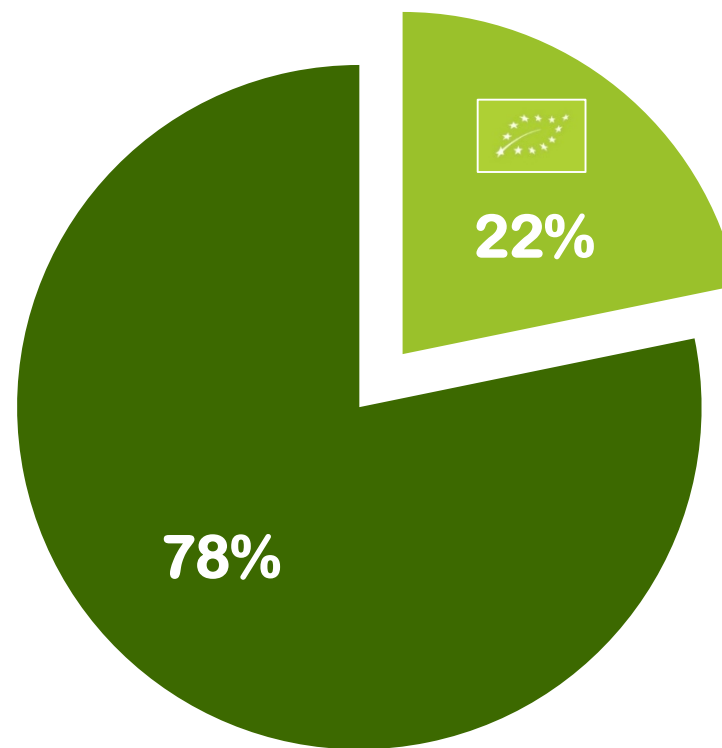
Näillä ryhmillä iso merkitys Suomen pt-kaupassa

LUOMUMAIIDOLLA TÄRKEÄ ROOLI PÄIVÄKODEISSA JA KOULUISSA

- Julkisissa keittiöissä on merkittävää potentiaalia luomun kasvattamiseksi
- Luomun korotettu koulumaitotuki on hieno esimerkki julkisesta toimesta, joka on merkittävästi edistänyt luomun kysyntää

- Koulujakelutuetta rasvatonta luomumaitoa juotiin Suomen kouluissa ja päiväkodeissa 2,5 miljoonaa litraa lukuvuonna 2019-2020
- 22% haetusta maidosta oli luomua

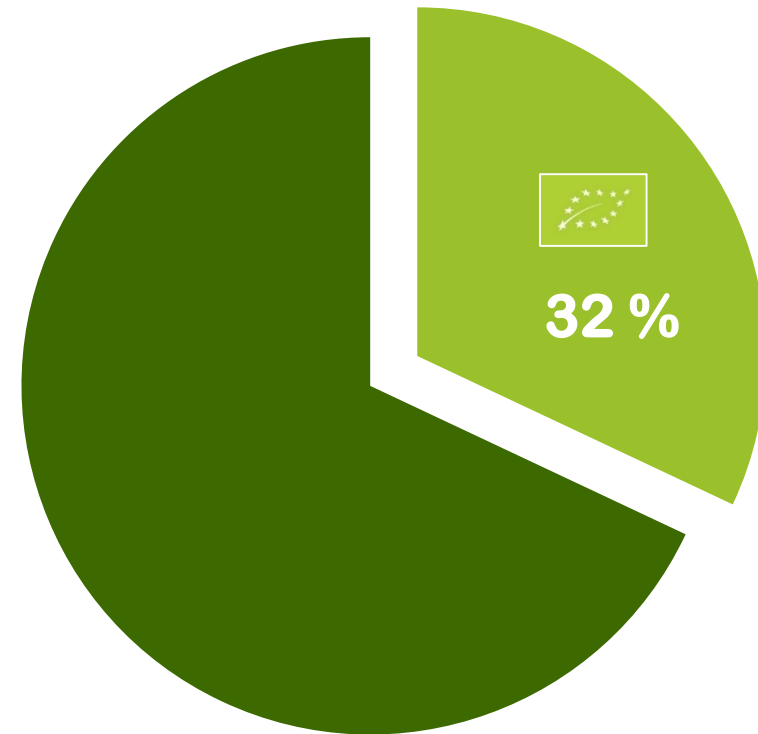

LUOMULLA ON KESKEINEN ROOLI VILJANVIENNISSÄ

- Luomuvienti kasvaa voimakkaasti juuri nyt
- Pro Luomun vientiselvitys julkaistaan pääsiäisen jälkeen.

Vuonna 2020 luomun osuus jauhojen ja myllytuotteiden viennistä oli lähes kolmannes (32 %).

TAVOITTEIDEN TULEE OLLA SELKEITÄ JA MITATTAVIA

- Jo tavoitteita asetettaessa tulee luoda myös tavat, joilla niitä mitataan
- Tavoitteiden toteutumista tulee mitata säännöllisesti

1. Luomun kysynnän lisääminen
2. Ammattikeittiöiden luomun käytön lisääminen
3. Luomuelintarvikkeiden **jalostusaste** nousee
4. Vienti **kaksinkertaistuu**
5. Tuotannon lisääminen
5. Luomukeruualueiden lisääminen
7. Luomuvesiviljelytuotannon kehittäminen
8. Luomusaamisen ja tiedon lisääminen
9. Lainsäädäntö ja valvonnan kehittäminen

TAVOITTEIDEN TULEE OLLA SELKEITÄ JA MITATTAVIA

- Jo tavoitteita asetettaessa tulee luoda myös tavat, joilla niitä mitataan
- Tavoitteiden toteutumista tulee mitata säännöllisesti

KYSYNNÄN EDISTÄMINEN

- Luomun kuluttajakysynnän lisääminen
- Ammattikeittiöiden luomun käytön lisääminen
- Luomuviennin edistäminen

TUOTEKEHITYKSEN EDISTÄMINEN

- Uusia luomutuotteita eri kohderyhmille (vähittäiskauppa, ammattikeittiöt, vienti)

TUOTANNON LISÄÄMINEN

- Luomuviljelyn ja luomukotieläintuotannon lisääminen
- Luomukeruualueiden lisääminen
- Luomuvesiviljelytuotannon aloittaminen

TEHOKKUUDEN PARANTAMINEN

- Luomuosamisen ja tiedon lisääminen
- Lainsäädäntö ja luomuvalvonnan kehittäminen

TOTEUTUS YHDESSÄ ALAN KANSSA

- Toimintaohjelman suunnittelu ja toteutus yhdessä alan kanssa hyvä ajatus.

1. Kunnianhimoinen luomuojelma tarvitsee myös rahoitusta
2. Luomuohjelman tavoitteiden tulee ohjata myös CAP-ohjelman rahoitusta sekä muuta tutkimus- ja hankerahoitusta
3. Ministeriöstä tulee olla vahva koordinaatio ohjelman toteuttamiseen
4. Koordinaatiohankkeet ovat oiva työkalu jalkauttaa ohjelmaa maakuntiin ja viestiä elinkeinolle sekä muulle ruoka-alalle

